

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός Γνωμοδότησης 212 / 2018

**ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(ΤΜΗΜΑ Γ')**

Συνεδρίαση της 13^{ης} Νοεμβρίου 2018

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Βασιλική Δούσκα, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Σπυρίδων Παπαγιαννόπουλος, Ευγενία Βελώνη, Νίκη Μαριόλη, Ευφροσύνη Μπερνικόλα, Κωνσταντίνος Κατσούλας, Αθηνά Αλεφάντη, Χρήστος Μητκίδης, Βασιλική Παπαθεοδώρου, Αικατερίνη Γαλάνη, Ευάγγελος Μαρίνης, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής: Ευάγγελος Μαρίνης, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους

Αριθμός Ερωτήματος: Αριθμ. Πρωτ. 97/11.12.2017 έγγραφο του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών – Γενική Γραμματεία Υποδομών – Γενική Διεύθυνση Υδραυλικών, Λιμενικών και Κτηριακών Υποδομών – Διεύθυνση έργων Ύδρευσης, Αποχέτευσης και Επεξεργασίας Λυμάτων (Δ 18).

Περίληψη ερωτήματος: Ερωτάται αν μπορούν α) να χρησιμοποιηθούν δύο (2) συμβάσεις παροχής υπηρεσιών Τεχνικού Συμβούλου και β) να επιστραφούν οι εγγυητικές επιστολές καλής εκτέλεσης των ανωτέρω συμβάσεων, στο σύνολό τους.

Στα πιο πάνω ερωτήματα, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Γ') γνωμοδότησε ως εξής :

Ιστορικό

Στο παραπάνω έγγραφο ερώτημα της υπηρεσίας και στα στοιχεία του φακέλου που το συνοδεύουν, εκτίθεται το ακόλουθο πραγματικό:

1. Με την με αριθμ. Δ6/οικ/2295/12.8.2009 απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. ανατέθηκαν, απευθείας, στη σύμπραξη των Γραφείων Μελετών «Ε....ΕΠΕ...Δ...ΣΙΑ...Ε.Ε», καθήκοντα Τεχνικού Συμβούλου για την υποβοήθηση της ερωτώσας Υπηρεσίας στην αναθεώρηση, επικαιροποίηση και συμπλήρωση της μελέτης των αγωγών προσαγωγής νερού σε τουριστικές περιοχές του Νομού Λασιθίου, από το φράγμα Αποσελέμη.

Με βάση την ανωτέρω απόφαση την 1.9.2009 υπεγράφη σύμβαση μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της ως άνω σύμπραξης, αντί συμβατικού τιμήματος ύψους 158.270 ευρώ (με Φ.Π.Α.). Σήμερα έχει εκτελεσθεί το μεγαλύτερο μέρος του αντικειμένου της σύμβασης εκτός από την υπηρεσία της ανασύνταξης των τευχών δημοπράτησης, για την οποία δεν έχει δώσει σχετική εντολή η Επιβλέπουσα Υπηρεσία, οφείλεται δε το ποσό των 38.930 ευρώ (με Φ.Π.Α.). Επίσης, εκκρεμεί η επιστροφή της εγγύησης καλής εκτέλεσης, ύψους 6.723 ευρώ και η έκδοση αφενός μεν, Βεβαίωσης της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας για την περαίωση των υπηρεσιών του αναδόχου (ανωτέρω Συμπράττοντα Μελετητικά Γραφεία), με την οποία να βεβαιώνονται, ότι έχουν υποβληθεί τα παραδοτέα της σύμβασης και ότι έχουν τηρηθεί όλες οι συμβατικές υποχρεώσεις του αναδόχου, αφετέρου δε, Βεβαίωσης της ανωτέρω Υπηρεσίας για την παραλαβή του αντικειμένου της σύμβασης.

2. Με την με αριθμ. Δ6/οικ./2926/12.8.2009 απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. ανατέθηκαν, απευθείας, στο Γραφείο Μελετών «Σ.Σ...Ε.Ε...ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ» (σήμερα με άλλη νομική μορφή), καθήκοντα Τεχνικού Συμβούλου για την υποβοήθηση της ερωτώσας Υπηρεσίας στην εκτέλεση τοπογραφικών εργασιών, που είναι απαραίτητες για την αναθεώρηση, επικαιροποίηση και συμπλήρωση της μελέτης των αγωγών προσαγωγής νερού σε τουριστικές περιοχές του Νομού Λασιθίου, από το φράγμα Αποσελέμη.

Με βάση την ανωτέρω απόφαση την 18.9.2009 υπεγράφη σύμβαση μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του ως άνω Γραφείου Μελετών, αντί συμβατικού τιμήματος 72.840 ευρώ (με Φ.Π.Α.). Σήμερα έχει εκτελεσθεί το σύνολο του αντικειμένου της σύμβασης και έχει εγκριθεί το σύνολο των παραδοτέων αυτής, με τις με αριθμ. πρωτ. Δ6/οικ/2426/10.9.2010 και Δ6/οικ/2486/20.9.2010 Βεβαιώσεις

Περαίωσης των παραδοτέων της Σύμβασης, της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας. Εκκρεμεί η επιστροφή εγγύησης καλής εκτέλεσης, ύψους 3.000 ευρώ και η έκδοση Βεβαίωσης Παραλαβής του αντικειμένου της σύμβασης, της ανωτέρω Υπηρεσίας.

3.Η Ερωτώσα – Επιβλέπουσα Υπηρεσία δεν έχει προβεί, μέχρι σήμερα, στους απαιτούμενους ελέγχους, προκειμένου να εκδώσει τις προαναφερόμενες Βεβαιώσεις της, διότι θεωρεί ότι κωλύεται προς τούτο, μετά την έκδοση της υπ' αριθμ. 21/3.11.2011 Πράξης του V Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με την οποία απεφάνθη, στο πλαίσιο του προληπτικού ελέγχου των δαπανών του Κράτους, ότι δεν πρέπει να θεωρηθούν χρηματικά εντάλματα πληρωμής λογαριασμών ύψους 60.500 και 36.300 που αφορούσαν τις ανωτέρω συμβάσεις. Συγκεκριμένα, θεωρεί ότι αποτελεί νομικό κώλυμα, εν προκειμένω, για τις ανωτέρω ενέργειές της, η κρίση της ανωτέρω Πράξης του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σύμφωνα με την οποία συνιστά μη σύννομη κατάτμηση η απευθείας ανάθεση καθηκόντων Τεχνικού Συμβούλου στους ανωτέρω αναδόχους, αφού αυτές οι υπηρεσίες αποτελούσαν το αντικείμενο μίας ενιαίας σύμβασης, το οικονομικό αντικείμενο της οποίας υπερέβαινε το όριο που έθετε η Οδηγία 2004/18/EK και επομένως θα έπρεπε, γι' αυτή τη σύμβαση, να διεξαχθεί κλειστός ή ανοικτός διαγωνισμός κατά τις διατάξεις του ν.3316/2005 και όχι απευθείας ανάθεση των ανωτέρω υπηρεσιών με ξεχωριστές συμβάσεις κατ'εφαρμογή του άρθρου 41 του ν.3669/2008.

4.Κατόπιν των προαναφερθέντων και με αφορμή α) αιτήματα του Δήμου Αγίου Νικολάου Κρήτης, της Κοινοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης και Αποχέτευσης του ιδίου Δήμου και του Οργανισμού Ανάπτυξης Κρήτης (Ο.Α.Κ. Α.Ε.) για την αποστολή σ' αυτούς της πρώτης και των ανωτέρω συμβάσεων, προκειμένου να υλοποιηθούν τα έργα ύδρευσης σε τουριστικές περιοχές του Νομού Λασιθίου και β) τις από 11.11.2015 και 15.9.2010 επιστολές των αναδόχων μελετητών των ανωτέρω συμβάσεων, με τις οποίες ζητούν την επιστροφή των εγγυητικών επιστολών καλής εκτέλεσης, υποβλήθηκαν τα ανωτέρω ερωτήματα.

Νομοθετικό – Συμβατικό πλαίσιο

5. Όπως προκύπτει από το προοίμιο των υπ' αριθμ. Δ6/οικ/2295/12.8.2009 και Δ6/οικ/2296/12.8.2009 αποφάσεων του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε, το νόμιμο έρεισμα των επίμαχων συμβάσεων, οι οποίες στηρίζονται στις ανωτέρω υπουργικές αποφάσεις, είναι το άρθρο 6 παρ. 8 του ν. 1418/1984 « Δημόσια Έργα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων» (που κωδικοποιήθηκε με το άρθρο 41 του ν.3669/2008), το οποίο εφαρμόζονταν μόνο για τις συμβάσεις με προεκτιμώμενη

αμοιβή κάτω του ορίου εφαρμογής της Οδηγίας 2004/18/EK και το οποίο είχε διατηρηθεί σε ισχύ με το άρθρο 46 παρ. 1 περ. α' του ν.3316/2005.

Ειδικότερα, στο ανωτέρω άρθρο 41 του ν. 3669/2008 «Κύρωση της κωδικοποίησης της νομοθεσίας κατασκευής δημοσίων έργων», ο οποίος καταργήθηκε με το άρθρο 377 παρ. 1 περ. (31) του ν.4412/2016, ορίζονταν τα εξής:

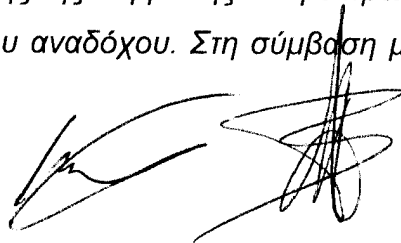
«1. Όταν πρόκειται να εκτελεσθούν δημόσια έργα, προβλεπόμενου συνολικού κόστους μεγαλύτερου των τριάντα εκατομμυρίων (30.000.000) ευρώ ... κατά οποιοδήποτε ... σύστημα προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία, επιτρέπεται η ανάθεση καθηκόντων συμβούλου οποιασδήποτε ειδικότητας (τεχνικού, οικονομικού συμβούλου, συμβούλου οργανώσεως κ.λπ.) σε ημεδαπά ή αλλοδαπά, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, για να παράσχουν τις υπηρεσίες τους, που απαιτούνται για την υλοποίηση και εκτέλεση των έργων αυτών. Η ανάθεση γίνεται με σύμβαση. Ο τρόπος ανάθεσης, οι παρεχόμενες από το σύμβουλο υπηρεσίες, οι όροι της σύμβασης και η αμοιβή καθορίζονται με απόφαση του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού χωρίς δέσμευση από οποιαδήποτε γενική ή ειδική διάταξη. ... 2. ... 3. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων 1 και 2 που αφορούν στη διαδικασία πρόσληψης συμβούλου εφαρμόζονται μόνο για τις συμβάσεις με προεκτιμώμενη αμοιβή κάτω του εκάστοτε ορίου εφαρμογής της Οδηγίας 2004/18 ΕΚ».

6. Επίσης, στις διατάξεις των άρθρων 34 παρ.6 και 37 του ν.3316/2005 «Ανάθεση και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων εκπόνησης μελετών και παροχής συναφών υπηρεσιών και άλλες διατάξεις», ο οποίος καταργήθηκε με το άρθρο 377 παρ. 1 περ. (40) του ν.4412/2016, ορίζονταν, τα εξής:

Άρθρο 34

«6.Οι συμβάσεις εκπόνησης μελέτης λύονται με την παραλαβή του συμβατικού αντικειμένου, εκτός αν συντρέχει περίπτωση έκπτωσης του αναδόχου ή διάλυσης της σύμβασης είτε με πρωτοβουλία του κυρίου του έργου είτε με πρωτοβουλία του αναδόχου. Μετά τη λήξη της αρχικής προθεσμίας και των εγκεκριμένων παρατάσεων της και μέχρι τη λύση της σύμβασης με οποιονδήποτε νόμιμο τρόπο δεν οφείλεται αναθεώρηση.

Οι συμβάσεις παροχής υπηρεσιών λύονται αυτοδικαίως αν παρέλθει η συμβατική προθεσμία και οι παρατάσεις της, εκτός αν συντρέχει περίπτωση έκπτωσης του αναδόχου ή διάλυσης της σύμβασης είτε με πρωτοβουλία του κυρίου του έργου είτε με πρωτοβουλία του αναδόχου. Στη σύμβαση μπορεί να ορίζεται και διαφορετικά,

ιδίως σε περιπτώσεις που το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα έχει ουσιώδη σημασία για τα συμφέροντα του κυρίου του έργου.».

Άρθρο 37

«1. Εφόσον στις ισχύουσες διατάξεις για επί μέρους κατηγορίες μελετών δεν ορίζεται ιδιαίτερη διαδικασία έγκρισης της μελέτης, με την εγκριτική απόφαση της μελέτης, που εκδίδεται από το αρμόδιο κατά νόμο όργανο, πιστοποιείται η τήρηση όλων των προδιαγραφών, κανονισμών και τεχνικών οδηγιών που ισχύουν κατά το χρόνο σύνταξης αυτής και βεβαιώνεται η ποιοτική και ποσοτική της επάρκεια και η συμμόρφωση του αναδόχου προς τις συμβατικές εν γένει υποχρεώσεις του....

2. Η μελέτη εγκρίνεται κατά στάδια και στο σύνολο της. Η απόφαση έγκρισης εκδίδεται μέσα σε δύο (2) μήνες από την εμπρόθεσμη υποβολή πλήρων των στοιχείων της προηγούμενης παραγράφου, εφόσον απαιτούνται....

3. Η έγκριση ενδιάμεσων σταδίων μελετών αποτελεί και προσωρινή παραλαβή. Η οριστική παραλαβή των μελετών πραγματοποιείται με απόφαση της Προϊσταμένης Αρχής, μετά την έγκριση του τελευταίου, κατά τη σύμβαση, σταδίου της μελέτης και την έκδοση βεβαίωσης της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, για την περαίωση των εργασιών της σύμβασης.

4. Η προθεσμία συντέλεσης της παραλαβής της μελέτης είναι τρεις (3) μήνες από την έγκριση πλήρων των μελετών που προβλέπονται από τη σύμβαση. Οι μελέτες της αρχικής και των συμπληρωματικών συμβάσεων παραλαμβάνονται ενιαία.

5. Αν η μελέτη δεν παραληφθεί εμπρόθεσμα, επέρχεται αυτοδίκαιη παραλαβή, αν παρέλθει άπρακτο διάστημα δύο (2) μηνών από την υποβολή σχετικής όχλησης του αναδόχου. Η όχληση υποβάλλεται επί ποινή απαραδέκτου μετά την πάροδο της προθεσμίας της παραγράφου 2.

6. Επιτρέπεται να παραληφθεί εκτός αν άλλως ορίζεται στην Σύμβαση, ύστερα από αίτηση του αναδόχου, μελέτη αυτοτελούς τμήματος έργου που εκπονήθηκε ή επί μέρους κατηγορίας ή σταδίου αυτής.

7. Η παραλαβή του αντικειμένου των συμβάσεων παροχής υπηρεσιών γίνεται όπως ορίζεται στις συμβάσεις αυτές».

7. Εξάλλου, στις διατάξεις των άρθρων των σχετικών Ιδιωτικών Συμφωνητικών και των Συγγραφών Υποχρεώσεων των ανωτέρω συμβάσεων, ορίζονται, τα εξής:

Α' Σύμβαση

Στο άρθρο 6^ο του Ιδιωτικού Συμφωνητικού και στα άρθρα 8^ο και 10^ο της Συγγραφής Υποχρεώσεων, ορίζονται τα εξής:

ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟ

Άρθρο 6°. Εγγυήσεις

«Για την υπογραφή του παρόντος ιδιωτικού συμφωνητικού - σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 24 του Ν. 3316/2005 και του άρθρου 6 της Σ.Υ. - ο Ανάδοχος κατέθεσε τις εξής εγγυητικές επιστολές καλής εκτέλεσης...

συνολικού ποσού 6.723,00

Η εγγύηση καλής εκτέλεσης θα επιστραφεί στον Τ. Σ μετά την παραλαβή του συνόλου του αντικειμένου της Σύμβασης».

ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

Άρθρο 8°. Λήξη σύμβασης - Παραλαβή του αντικειμένου της

«Η λήξη της Σύμβασης πιστοποιείται με τη βεβαίωση περαίωσης των υπηρεσιών του Αναδόχου που εκδίδεται από την Επιβλέπουσα Υπηρεσία όπου βεβαιώνεται η υποβολή όλων των παραδοτέων από τον ανάδοχο, όπως αναλυτικά ορίζονται στο άρθρο 3, και ότι έχουν εκτελεστεί όλες οι συμβατικές του υποχρεώσεις εντός του χρόνου ισχύος της σύμβασης.

Η παραλαβή του υπόψη έργου, όπως περιγράφεται στο άρθρο 3 της παρούσας Σ.Υ., θα πραγματοποιηθεί με την έκδοση από την Επιβλέπουσα Υπηρεσία (Δ/ση Δ6) βεβαίωσης σύμφωνα με το άρθρο 37 του Ν. 3316/05».

Άρθρο 10°. Ισχύουσα Νομοθεσία

«Η παρούσα Σ.Υ. και η σύμβαση που θα καταρτισθεί με βάση αυτή, διέπονται από τις διατάξεις του Ν. 3316/2005. Για όσα θέματα δεν καλύπτονται από τις διατάξεις αυτές ισχύει ο Νόμος 3669/08, όπως ισχύει σήμερα».

Β' Σύμβαση

Στα άρθρα 2° και 6° του Ιδιωτικού Συμφωνητικού και στα άρθρα 5°, 7° και 9° της Συγγραφής Υποχρεώσεων, ορίζονται τα εξής:

ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟ

Άρθρο 2°. Συμβατικά Τεύχη

«Τα συμβατικά τεύχη και στοιχεία για την εκτέλεση της παρούσας σύμβασης είναι κατά σειρά ισχύος τα ακόλουθα :

1. Το παρόν ιδιωτικό συμφωνητικό
2. Η Α6/ΟΙΚ/2296/12-8-2009 Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ
3. Το Τεύχος της Συγγραφής Υποχρεώσεων (Σ.Υ.)
4. Η υπ'αρ.πρωτ. Δ6 /1867/30-6-2009 Τεχνική και Οικονομική Προσφορά του Αναδόχου.

Σε περίπτωση ασυμφωνίας μεταξύ των τευχών, υπερισχύει το τεύχος που είναι ανώτερο κατά τη σειρά ισχύος».

Άρθρο 6°. Εγγυήσεις

«Για την υπογραφή του παρόντος ιδιωτικού συμφωνητικού - σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 24 του Ν. 3316/2005 και την παρ.53 του άρθρου 5 της Σ.Υ. - ο Ανάδοχος κατέθεσε εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης ποσού τριών χιλιάδων ευρώ (3.000,00 €) που αντιστοιχεί σε ποσοστό 5% της αμοιβής της σύμβασης χωρίς ΦΠΑ...

Η εγγύηση καλής εκτέλεσης θα επιστραφεί στον Τ.Σ μετά την παραλαβή του συνόλου του αντικειμένου της Σύμβασης».

ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

Άρθρο 5°. Προθεσμία Σύμβασης- Εγγυήσεις

«5.1 ... 5.2 ...5.3. Για την καλή εκτέλεση των όρων της Σύμβασης, θα κατατεθεί κατά την υπογραφή της από τον Τ.Σ. εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης της Σύμβασης (Τράπεζας αναγνωρισμένης στην Ελλάδα, Τράπεζας νομίμως λειτουργούσας σε κράτος-μέλος της Ε.Ε., Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε.) ποσού ίσου με το πέντε τοις εκατό (5%) του οικονομικού αντικειμένου της Σύμβασης, δηλαδή τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000,00€), σύμφωνα με τα οριζόμενα στις οικείες διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας.

5.4 Το σύνολο των εγγυητικών επιστολών επιστρέφεται με την υπογραφή της σχετικής βεβαίωσης περαίωσης των εργασιών του Τ.Σ. και την οριστική εξόφληση του τελικού λογαριασμού».

Άρθρο 7°. Λήξη της Σύμβασης - Παραλαβή του αντικειμένου της

«7.1 Η λήξη της Σύμβασης των εργασιών του θέματος πιστοποιείται με την έκδοση Βεβαίωσης περαίωσης των εργασιών/υπηρεσιών του Τ.Σ. η οποία εκδίδεται από την Επιβλέπουσα Υπηρεσία (Δ/ση Δ6) όπου βεβαιώνεται: α) η υποβολή όλων των παραδοτέων από τον Τ.Σ., όπως αυτά ορίζονται αναλυτικά στην παράγραφο 2.2 του άρθρου 2. και β) η συμμόρφωση του Τ.Σ. προς τις συμβατικές του υποχρεώσεις.7.2 ...7.3 ...7.4 ...7.5 ...

7.6 Η παραλαβή του υπόψη έργου, θα πραγματοποιηθεί με την έκδοση από την Επιβλέπουσα Υπηρεσία (Δ/ση Δ6) βεβαίωσης, σύμφωνα με το άρθρο 37 του Ν.3316/2005».

Άρθρο 9°. Ισχύουσα Νομοθεσία

«Η παρούσα Συγγραφή Υποχρεώσεων και η σύμβαση που θα καταρτισθεί με βάση αυτή, διέπονται από τις αντίστοιχες διατάξεις του Ν.3316/2005 όπως ισχύει σήμερα

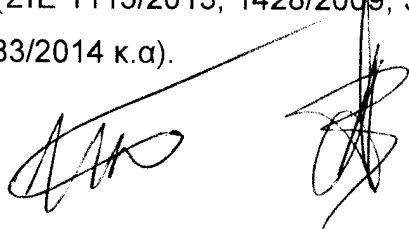
και των εκτελεστικών αυτού διαταγμάτων και εγκυκλίων. Για όσα θέματα δεν καλύπτονται από τις διατάξεις αυτές ισχύουν οι αντίστοιχες διατάξεις του Ν.3669/2008, όπως ισχύει σήμερα».

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και όλου του νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται, του σκοπού που εξυπηρετούν και την υπαγωγή σ' αυτές των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη του Τμήματος από την ερωτώσα Υπηρεσία, συνάγονται τα ακόλουθα:

8.Γίνονται παγίως δεκτά (βλ. ΣτΕ 1364/2016, 4358/2014, 4623/2014, 1115/2013, 2908/2011, πρβλ. ΣτΕ 1428/2009, 2900/2010, 207/2006, 3654/1986 επταμ.), ότι ο εκ μέρους του Ελεγκτικού Συνεδρίου ασκούμενος προληπτικός έλεγχος της νομιμότητας των συμβάσεων του Κράτους, των Ο.Τ.Α. και άλλων νομικών προσώπων που υπάγονται με ειδική διάταξη νόμου στο καθεστώς αυτό, δεν αποτελεί άσκηση δικαιοδοτικής εξουσίας, το δε Ε.Σ. στην περίπτωση αυτή ούτε ενεργεί ως Δικαστήριο, ούτε διεξάγει δίκη, ούτε επιλύει διαφορές υποκαθιστάμενο στην αρμοδιότητα άλλων δικαστηρίων και οι Πράξεις, τις οποίες εκδίδει, κατά την άσκηση της εν λόγω αρμοδιότητάς του, δεν είναι αποφάσεις δικαιοδοτούντος οργάνου, δηλαδή δικαστικές αποφάσεις. Επομένως ο εν λόγω προληπτικός έλεγχος δεν υποκαθιστά τον δικαστικό έλεγχο, τον οποίο ασκούν, κατ' εφαρμογή των άρθρων 94 και 95 του Συντάγματος, τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια και το Συμβούλιο της Επικρατείας κατά το στάδιο εκτέλεσης των διοικητικών συμβάσεων. Πέραν, όμως, των ανωτέρω το Ελεγκτικό Συνέδριο στις ανωτέρω περιπτώσεις του προληπτικού ελέγχου δεν αποφαινεται για το κύρος των διοικητικών συμβάσεων, αλλά επί της νομιμότητας των σχετικών δαπανών.

Επίσης, γίνονται παγίως δεκτά, ότι οι Πάρεδροι και οι Επίτροποι του Ελεγκτικού Συνεδρίου, κατά τη διενέργεια του προληπτικού ελέγχου των δαπανών του Κράτους, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, δεν δύνανται να ελέγξουν παρεμπιπτόντως, με την ευκαιρία του ανωτέρω ελέγχου, τη νομιμότητα των ατομικών διοικητικών πράξεων που αποτελούν το έρεισμα των δαπανών. Οι ατομικές αυτές διοικητικές πράξεις, ακόμη και αν δεν είναι νόμιμες, παράγουν όλες τις έννομες συνέπειές των και θεωρούνται ως έγκυρες, εφ' όσον δεν ανακλήθηκαν από τη Διοίκηση ή δεν ακυρώθηκαν με δικαστική απόφαση (ΣτΕ 1115/2013, 1428/2009, 3654/1986 επταμ, 207/2006 κ.α., ΔΕΑΘ 693/2014, 6283/2014 κ.α).

9.Ωσαύτως, γίνονται δεκτά, ότι η Διοίκηση μπορεί να ανακαλέσει την πράξη κατακύρωσης, όχι όμως όταν έχει υπογραφεί η σύμβαση (βλ. Σ.τ.Ε. 1247/2010, 3427/2007 κ.α), πολλώ δε μάλλον, όταν ο ανάδοχος έχει ήδη εκτελέσει τις εργασίες που προβλέπονται από την ανακληθείσα πράξη (βλ. Σ.τ.Ε. 204/2017 και 3614/2017 και Επ. Σπηλιωτόπουλο – Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου τεύχος 1 - Έκδοση 15^η, 2017, σελ. 182, 183).

Επιπροσθέτως, γίνονται δεκτά, ότι εάν η σύμβαση έχει υπογραφεί πριν την ακύρωση ή την ανάκληση της πράξης κατακύρωσης ή ανάθεσης, η σύμβαση δεν καθίσταται αυτοδικαίως άκυρη, συντρέχει όμως λόγος ακυρότητάς της που πρέπει να αναγνωρισθεί και η σύμβαση να κηρυχθεί άκυρη με απόφαση του αρμόδιου δικαστηρίου (βλ. Σ.τ.Ε. 4467/1995 και Επ. Σπηλιωτόπουλο – Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου Τόμος 1^{ος} - Έκδοση 15^η, 2017, σελ. 183).

Στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του ν. 2362/1995 για το Δημόσιο Λογιστικό, όπως ίσχυαν κατά το χρόνο σύναψης των επίμαχων συμβάσεων το έτος 2009, και ειδικότερα οι διατάξεις του άρθρου 85 αυτού για την απόλυτη ακυρότητα των συμβάσεων, όταν υπερέβαιναν το ποσό των 15.000 ευρώ, στις περιπτώσεις που ανατίθεντο με απευθείας ανάθεση και το ποσό των 45.000 ευρώ όταν ανατίθεντο με πρόχειρους διαγωνισμούς, καθόσον οι διατάξεις του ν. 3316/2005, οι οποίες θα έπρεπε να εφαρμοστούν, εν προκειμένω, κατά την ορθή κρίση της υπ' αριθμ. 21/Συνεδρ. 4^η/3.11.2011 Πράξης του V Τμήματος του Ε.Σ., αποκλείουν ως μεταγενέστερες και ειδικές την εφαρμογή των γενικών διατάξεων του ν. 2362/1995 (βλ.Ν.Σ.Κ 470/2007).

10.Περαιτέρω, όπως προκύπτει από τα άρθρα 8^ο και 7^ο των Συγγραφών Υποχρεώσεων των δύο (2) επίμαχων συμβάσεων, αντιστοίχως, η λήξη των εργασιών των ανωτέρω συμβάσεων πιστοποιείται με την έκδοση Βεβαίωσης Περαίωσης των εργασιών / υπηρεσιών του Τεχνικού Συμβούλου, η οποία εκδίδεται από την Επιβλέπουσα Υπηρεσία, με την οποία βεβαιώνεται: 1) η υποβολή όλων των παραδοτέων από τον Τεχνικό Σύμβουλο και 2) η συμμόρφωσή του προς τις συμβατικές του υποχρεώσεις.

Η ανωτέρω βεβαίωση κατά το μέρος που βεβαιώνει για τη συμμόρφωση του Τεχνικού Συμβούλου προς τις συμβατικές του υποχρεώσεις, προσομοιάζει ως προς το εννοιολογικό περιεχόμενο της με την εγκριτική απόφαση της μελέτης της παρ.1 του άρθρου 37 του ν. 3316/2005, ο οποίος διέπει τις ανωτέρω συμβάσεις κατά τα ακροτελεύτια άρθρα των ανωτέρω Συγγραφών Υποχρεώσεων.

Συγκεκριμένα με την ανωτέρω βεβαίωση πιστοποιείται, κατ'ουσίαν, η τήρηση όλων των προδιαγραφών, κανονισμών και τεχνικών οδηγιών που ισχύουν κατά το χρόνο παροχής των σχετικών υπηρεσιών και βεβαιώνεται η ποιοτική και ποσοτική τους επάρκεια και βεβαίως η συμμόρφωση του αναδόχου προς τις συμβατικές του υποχρεώσεις εν γένει.

Επίσης, όπως προκύπτει από τα ανωτέρω άρθρα των ως άνω Συγγραφών Υποχρεώσεων, η παραλαβή των σχετικών υπηρεσιών θα πραγματοποιηθεί με την έκδοση από την Επιβλέπουσα Υπηρεσία Βεβαίωσης, σύμφωνα με το άρθρο 37 του ν. 3316/2005.

Εκ της συνδυαστικής ερμηνείας των ανωτέρω άρθρων, σύμφωνα με τα οποία για την μεν λήξη των συμβάσεων απαιτείται Βεβαίωση Περαιώσης των υπηρεσιών του αναδόχου που εκδίδεται από την Επιβλέπουσα Υπηρεσία, ενώ για την παραλαβή απαιτείται Βεβαίωση της ανωτέρω Υπηρεσίας, σε συνδυασμό με την παρ.3 του άρθρου 37 του ν. 3316/2005, σύμφωνα με την οποία η οριστική παραλαβή των μελετών πραγματοποιείται με απόφαση της Προϊσταμένης Αρχής, μετά την έγκριση του τελευταίου, κατά τη σύμβαση σταδίου της μελέτης και την έκδοση Βεβαίωσης της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, για την περαίωση των εργασιών της σύμβασης, συνάγεται ότι Βεβαίωση της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας για την παραλαβή του αντικείμενου των επίμαχων συμβάσεων συνιστά η Βεβαίωση – απόφαση αυτής, με την οποία θα ορίζεται ρητώς η ανωτέρω παραλαβή και δεν συνιστά τέτοια βεβαίωση η ανωτέρω Βεβαίωση Περαιώσης των υπηρεσιών του αναδόχου, με την οποία βεβαιώνεται η υποβολή εκ μέρους του των παραδοτέων και η συμμόρφωσή του προς τις συμβατικές του υποχρεώσεις εν γένει.

11.Περαιτέρω, όπως προκύπτει εκ της συνδυαστικής γραμματικής και τελεολογικής ερμηνείας των διατάξεων των άρθρων 8^{ου} και 7^{ου} (Λήξη Σύμβασης – Παραλαβή του αντικείμενου της) των Συγγραφών Υποχρεώσεων των δύο (2) επίμαχων συμβάσεων, αναγκαίες προϋποθέσεις για να αποκτήσει το Ελληνικό Δημόσιο τα αντικείμενα των ανωτέρω συμβάσεων και για να έχει την εξουσία διάθεσής τους, είναι, αφενός μεν, η έκδοση εκ μέρους της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας βεβαιώσεων της για την υποβολή όλων των παραδοτέων εκ μέρους των αναδόχων και της συμμόρφωσής τους προς όλες τις συμβατικές τους υποχρεώσεις, αφετέρου δε, η έκδοση εκ μέρους της ανωτέρω Υπηρεσίας βεβαιώσεων της για την παραλαβή των αντικειμένων των ανωτέρω συμβάσεων. Μόνο από την έκδοση και αυτών των βεβαιώσεων το Δημόσιο δύναται να χρησιμοποιεί τα αντικείμενα των ανωτέρω συμβάσεων ελευθέρως είτε για την κάλυψη ιδίων του αναγκών είτε για την κάλυψη

αναγκών άλλων φορέων, με την αποστολή προς αυτούς των αποτελεσμάτων των παρασχεθεισών υπηρεσιών των αναδόχων, αφού μετά τις ανωτέρω παραλαβές λύονται οι συμβάσεις κατά τη διάταξη του άρθρου 34 παρ. 6 εδ. α' του ν.3316/2005, ο οποίος διέπει τις ανωτέρω συμβάσεις και επομένως πραγματοποιείται ο σκοπός της σύναψής τους, που είναι η απόκτηση εκ μέρους του Δημοσίου των ανωτέρω αποτελεσμάτων.

Η ανωτέρω νομική ερμηνεία ενισχύεται και από τα εξής:

α.ενώ με το προηγούμενο, του ν.3316/2005, νομοθετικό καθεστώς (άρθρα 22 ν.716/1977 και 19 π.δ. 194/1979) η παραλαβή της μελέτης πραγματοποιούνταν με βεβαίωση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας για τη συμμόρφωση του μελετητή προς τις συμβατικές του υποχρεώσεις και έγκριση της μελέτης εκ μέρους του εργοδότη, χωρίς να απαιτείται ιδιαίτερη απόφαση της Προϊσταμένης Αρχής, με τη διάταξη του άρθρου 37 παρ. 3 του ν.3316/2005 η οριστική παραλαβή των μελετών πραγματοποιείται με απόφαση της Προϊσταμένης Αρχής, μετά την έγκριση του τελευταίου σταδίου της μελέτης και την έκδοση βεβαίωσης της Διευθύνουσας Υπηρεσίας για την περαίωση των εργασιών της σύμβασης,

β.η διάταξη του άρθρου 27 παρ. 8 του π.δ. 118/2007 «Κανονισμός Προμηθειών του Δημοσίου», το οποίο ίσχυε κατά το χρόνο σύναψης των επίμαχων συμβάσεων το έτος 2009 και για το οποίο γίνονταν δεκτό, ότι εφαρμόζονταν αναλογικά στις συμβάσεις παροχής υπηρεσιών κατά το μέρος που οι διατάξεις του δεν αντέκλειντο στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/EK (βλ. υπ' αριθμ. 14/2011 απόφαση του V Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, Σκέψη II, Δ.Ράϊκο – Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων, Έκδοση 2014,σελ.58 κ.α.), όριζε ότι: «8. Τα υπό προμήθεια υλικά μπορούν να τεθούν σε επιχειρησιακή εκμετάλλευση μόνο μετά την οριστική παραλαβή τους από τον φορέα.» και

γ.στο πλαίσιο ερμηνείας των διατάξεων των άρθρων 681 και 694 Α.Κ. για τη σύμβαση έργου γίνονται δεκτά, ότι «παραλαβή του έργου» είναι η αποδοχή του έργου από τον εργοδότη, ως σύμφωνο κατ'αρχήν με αυτό που οφείλεται, και η περιέλευσή του στην κατοχή και στη σφαίρα επιρροής του, ώστε να είναι σε θέση να το ελέγξει [βλ. Α.Π. 361/2014, 177/2012, 1200/2010 κ.α., Μαργαρίτη Ερμηνεία Α.Κ., Έκδοση 2016, σελ.594,596].

12. Επίσης, όπως προκύπτει από το άρθρο 6^ο των Ιδιωτικών Συμφωνητικών των δύο επίμαχων συμβάσεων οι εγγυήσεις καλής εκτέλεσης θα επιστραφούν στον Τεχνικό Σύμβουλο, μετά την παραλαβή του αντικειμένου των δύο (2) συμβάσεων [Ο όρος 5.4 του άρθρου 5^{ου} της Συγγραφής Υποχρεώσεων της δεύτερης εκ των

ανωτέρω συμβάσεων (Ανάθεση καθηκόντων Τεχνικού Συμβούλου για την υποβοήθηση της Δ/σης Δ6 στην εκτέλεση τοπογραφικών εργασιών), σύμφωνα με τον οποίο το σύνολο των εγγυητικών επιστολών επιστρέφεται με την υπογραφή της σχετικής βεβαίωσης περαίωσης των εργασιών του Τεχνικού Συμβούλου και την πλήρη εξόφληση του τελικού λογαριασμού, δεν ισχύει, διότι σύμφωνα με το προαναφερόμενο άρθρο 2^ο του Ιδιωτικού Συμφωνητικού της ανωτέρω σύμβασης το Ιδιωτικό Συμφωνητικό υπερισχύει της Συγγραφής Υποχρεώσεων].

13. Τέλος, γίνεται δεκτό, ότι υποβολή σχετικής όχλησης της παρ. 5 του άρθρου 37 του ν. 3316/2005, συνιστά η υποβολή ειδικής αίτησης, στην οποία ρητώς πρέπει να αναφέρεται, ότι γίνεται προς το σκοπό της αυτοδίκαιης παραλαβής (βλ. ΣτΕ 741/2001, ΔΕΑΘ 2123/2009).

14. Από τα πραγματικά περιστατικά που τέθηκαν υπόψη του Τμήματος από την ερωτώσα Υπηρεσία προκύπτει, ότι οι υπ' αριθμ. Δ6/οικ./2295/12-8-2009 και Δ6/οικ./2296/12-8-2009 υπουργικές αποφάσεις στις οποίες στηρίχθηκαν οι ανωτέρω επίμαχες συμβάσεις, δεν έχουν ανακληθεί ή ακυρωθεί μέχρι σήμερα ούτε έχουν ακυρωθεί οι επίμαχες συμβάσεις και επομένως αυτές εξακολουθούν να ισχύουν και να παράγουν όλες τις έννομες συνέπειές τους. Άλλωστε σύμφωνα με τα προαναφερθέντα γενόμενα δεκτά στη νομολογία και τη θεωρία, μετά την υπογραφή των ανωτέρω συμβάσεων και την ουσιαστική εκτέλεσή τους δεν είναι δυνατή η ανάκληση ή ακύρωση των ανωτέρω υπουργικών αποφάσεων ούτε η ακύρωση των επίμαχων συμβάσεων.

Ειδικότερα, όσον αφορά την πρώτη σύμβαση [ανάθεση καθηκόντων τεχνικού Συμβούλου για την υποβοήθηση της αρμόδιας Υπηρεσίας στην αναθεώρηση / επικαιροποίηση / συμπλήρωση της μελέτης και των τευχών δημοπράτησης των αγωγών προσαγωγής νερού σε περιοχές του Νομού Λασιθίου Κρήτης, από το φράγμα Αποσελέμη].

Όπως προκύπτει εκ των ανωτέρω στοιχείων μέχρι σήμερα δεν έχει εκδοθεί Βεβαίωση της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας για την περαίωση των υπηρεσιών του αναδόχου (Συμπράττοντα Μελετητικά Γραφεία), με την οποία να βεβαιώνεται, ότι έχουν υποβληθεί τα παραδοτέα της σύμβasεως και ότι έχουν τηρηθεί όλες οι συμβατικές του υποχρεώσεις. Επίσης, δεν προκύπτει ότι έχει εκδοθεί Βεβαίωση της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας για την παραλαβή του αντικειμένου της σύμβασης. Επομένως, οι απαντήσεις οι οποίες αρμόζουν στα ανωτέρω ερωτήματα, όσον αφορά αυτή τη σύμβαση, είναι, αφενός μεν, ότι δεν δύναται να χρησιμοποιηθεί το αντικείμενό της, αφετέρου δε, ότι δεν είναι δυνατή η επιστροφή της εγγύησης

καλής εκτέλεσης, αφού δεν έχει παραληφθεί το αντικείμενο της σύμβασης μέχρι σήμερα.

Η άποψη του αναδόχου, η οποία διατυπώθηκε στην προαναφερόμενη από 11-11-2015 επιστολή του προς την Επιβλέπουσα Υπηρεσία, για την επιστροφή της εγγύησης καλής εκτέλεσης, και σύμφωνα με την οποία η επίμαχη σύμβαση έχει λυθεί αυτοδικαίως με την παρέλευση της 31^{ης} Ιουλίου 2012, κατ' άρθρο 34 παρ. 6 εδ.β' του ν. 3316/2005, είναι αβάσιμη, διότι οι συμβάσεις παροχής υπηρεσιών του ν. 3316/2005 είναι οι «υπηρεσίες τεχνικών συμβούλων» της διάταξης του άρθρου 6 παρ. 5 του ν. 1418/1984, η οποία καταργήθηκε με τη διάταξη του άρθρου 46 παρ. 2 του ν. 3316/2005 (βλ. και ΝΣΚ 400/2007) και δεν αφορά τις υπηρεσίες της διάταξης του άρθρου 6 παρ.8 του ν. 1418/1984, η οποία διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 46 παρ. 1 περ. α' του ν. 3316/2005 και η οποία αποτέλεσε το νόμιμο έρεισμα της επίμαχης σύμβασης, η οποία δεν έχει ακυρωθεί μέχρι σήμερα.

Επίσης, είναι αβάσιμη η ανωτέρω άποψη και υπό την εκδοχή ότι εν προκειμένω έχει ευθεία ή αναλογική εφαρμογή η προαναφερθείσα διάταξη του άρθρου 34 παρ. 6 εδ.β' του ν. 3316/2005, διότι σύμφωνα με αυτήν στη σύμβαση μπορεί να ορίζεται και διαφορετικά ως προς τη λύση της, ιδίως σε περιπτώσεις που το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα έχει ουσιώδη σημασία για τα συμφέροντα του κυρίου του έργου.

Επομένως, δεν έχει εφαρμογή, εν προκειμένω, η ανωτέρω διάταξη, ενόψει του ότι στη Συγγραφή Υποχρεώσεων της ανωτέρω σύμβασης (άρθρο 8^ο αυτής) ορίζεται με ειδικό τρόπο εμμέσως, πλην σαφώς, η λύση της [αφού το ανωτέρω άρθρο περιέχει ανάλογη ρύθμιση με το άρθρο 37 του ν.3316/2005 για την έγκριση της μελέτης και την παραλαβή του αντικειμένου της, η οποία επιφέρει λύση της σύμβασης κατά τη διάταξη του άρθρου 34 παρ. 6 εδ. α' του ν.3316/2005] με έκδοση εκ μέρους της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας Βεβαίωσής της για την υποβολή όλων των παραδοτέων εκ μέρους του αναδόχου και συμμόρφωσής του προς όλες τις συμβατικές του υποχρεώσεις καθώς και Βεβαίωσής της για την παραλαβή του αντικειμένου της σύμβασης.

Επίσης, η από 11.11.2015 επιστολή του αναδόχου, για την επιστροφή της εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης, δεν συνιστά τη σχετική όχληση της παρ. 5 του άρθρου 37 του ν.3316/2005, αφού δεν αναφέρεται σ' αυτήν, ότι υποβάλλεται στο πλαίσιο αυτής της διάταξης, προκειμένου να συντελεσθεί η αυτοδίκαιη παραλαβή του αντικειμένου της σύμβασης.

15. Όσον αφορά τη δεύτερη σύμβαση [ανάθεση καθηκόντων Τεχνικού Συμβούλου για την εκτέλεση τοπογραφικών εργασιών που είναι απαραίτητες για την αναθεώρηση / επικαιροποίηση / συμπλήρωση της μελέτης και των τευχών δημοπράτησης των αγωγών προσαγωγής νερού σε περιοχές του Νομού Λασιθίου Κρήτης, από το φράγμα Αποσελέμη].

Όπως προκύπτει εκ των ανωτέρω πραγματικών περιστατικών έχει εκδοθεί η υπ' αριθμ. Δ6/οικ./2426/10-9-2010 απόφαση της Γενικής Δ/ντριας της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας για την έγκριση των τοπογραφικών εργασιών (1^η , 2^η και Τελική Έκθεση) της επίμαχης σύμβασης καθώς και η υπ' αριθμ. Δ6/οικ./2486/20-9-2010 Βεβαίωση του Δ/ντή της ανωτέρω Επιβλέπουσας Υπηρεσίας για την περαίωση των τοπογραφικών εργασιών στα πλαίσια της ανωτέρω σύμβασης. Με τις ανωτέρω αποφάσεις βεβαιώνεται, ότι ο ανάδοχος (Συμπράττοντα Μελετητικά Γραφεία) αυτής της σύμβασης συμμορφώθηκε προς όλες της συμβατικές του υποχρεώσεις, όπως ορίζει η διάταξη 7.1 του άρθρου 7^{ου} της σχετικής Συγγραφής Υποχρεώσεων. Περαιτέρω, όμως, εκ των ανωτέρω στοιχείων προκύπτει, ότι δεν έχει εκδοθεί μέχρι σήμερα Βεβαίωση της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας για την παραλαβή του αντικειμένου της ανωτέρω σύμβασης κατά τη διάταξη 7.5 του άρθρου 7^{ου} της ανωτέρω Συγγραφής Υποχρεώσεων.

16. Επομένως οι απαντήσεις οι οποίες αρμόζουν στα ανωτέρω ερωτήματα, όσον αφορά αυτή τη σύμβαση, είναι ότι, αφενός μεν, δεν δύναται να χρησιμοποιηθεί το αντικείμενο της ανωτέρω σύμβασης, αφού δεν έχει εκδοθεί Βεβαίωση για την παραλαβή του αντικειμένου της, αφετέρου δε, ότι δεν είναι δυνατή η επιστροφή της εγγύησης καλής εκτέλεσης, αφού δεν έχει παραληφθεί το αντικείμενο της σύμβασης μέχρι σήμερα.

Επίσης, η από 15-9-2010 επιστολή του αναδόχου, για την επιστροφή της εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης, δεν συνιστά τη σχετική όχληση της παρ. 5 του άρθρου 37 του ν. 3316/2005, αφού δεν αναφέρεται σ' αυτήν, ότι υποβάλλεται στο πλαίσιο αυτής της διάταξης, προκειμένου να συντελεσθεί η αυτοδίκαιη παραλαβή του αντικειμένου της σύμβασης.

Απάντηση

17. Σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, στα ερωτήματα που υποβλήθηκαν το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Γ'), γνωμοδοτεί, ομόφωνα, ως εξής:

α. όσον αφορά την πρώτη σύμβαση (ανάθεση καθηκόντων Τ.Σ. για την υποβοήθηση της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας στο αντικείμενο που

προαναφέρθηκε), ότι, αφενός μεν, δεν είναι δυνατή η χρησιμοποίηση του αντικειμένου αυτής, αφού μέχρι σήμερα, δεν έχουν εκδοθεί εκ μέρους της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας ούτε Βεβαίωσή της για την υποβολή εκ μέρους του αναδόχου όλων των παραδοτέων της σύμβασης και για τη συμμόρφωσή του προς όλες τις συμβατικές του υποχρεώσεις ούτε Βεβαίωσή της για την παραλαβή του αντικειμένου της σύμβασης, αφετέρου δε, δεν είναι δυνατή η επιστροφή στον ανάδοχο της εγγύησης καλής εκτέλεσης της σύμβασης, αφού δεν έχει εκδοθεί η ανωτέρω Βεβαίωση παραλαβής του αντικειμένου της και

β. όσον αφορά τη δεύτερη σύμβαση (ανάθεση καθηκόντων Τεχνικού Συμβούλου για την εκτέλεση τοπογραφικών εργασιών), ότι, αφενός μεν, δεν είναι δυνατή η χρησιμοποίηση του αντικειμένου της σύμβασης, αφού ναι μεν έχει εκδοθεί εκ μέρους της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας η Βεβαίωσή της για την υποβολή εκ μέρους του αναδόχου όλων των παραδοτέων της σύμβασης και για τη συμμόρφωσή του προς όλες τις συμβατικές του υποχρεώσεις, πλην όμως, δεν έχει εκδοθεί μέχρι σήμερα εκ μέρους της ίδιας Υπηρεσίας και Βεβαίωσή της για την παραλαβή του αντικειμένου της σύμβασης, αφετέρου δε, δεν είναι δυνατή η επιστροφή στον ανάδοχο της εγγύησης καλής εκτέλεσης της σύμβασης, αφού δεν έχει εκδοθεί η ανωτέρω Βεβαίωση παραλαβής του αντικειμένου της.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 10.1.2018

Η Πρόεδρος

Βασιλική Δουσκά

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Ο Εισηγητής

Ευάγγελος Μαρίνης

Νομικός Σύμβουλος του Κράτους